

FAUSKE KOMMUNE
Postboks 93
8201 FAUSKE

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 11/00071-106

26.07.2023

Ark.: 326.12

Melding om vedtak i navnesak 2015/4 – navn på matrikelgårdene 72, 73 og 74 i Fauske kommune

Statens kartverk har gjort vedtak om skrivemåten av åtte stedsnavn i Fauske kommune:

Løpenummer (se navnesaksskjema)	Vedtak	Navn på	Kommentarer
1	Moan	Gård 74	Hovednavn
1a	Bringneslimoen	Gård 74	Undernavn til 1
1b	Bringslimo	Grd 74	Historisk
2	Bringslimo	Bruk 74/1	Eierfastsatt skrivemåte
3	Bringneslimarka	Gård 72	
4	Bringslia	Gård 73	Sidenavn til 4a
4a	Lia	Gård 73	Sidenavn til 4
4b	Bringneslia	Gård 73	Historisk

Vedtaka er gjort med heimel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Bakgrunn

Navnesaken ble tatt opp av Kartverket 30.3.2015 etter at eier av bruk 74/1 hadde vendt seg til Fauske kommune om bruk av bruksnavnet som adressetilleggsnavn. Ettersom bruksnavnet hadde forskjellige skrivemåter og navneformer i ulike kilder, var det nødvendig å reise navnesak etter lov om stadnamn for å få avklart bruksnavnet. I tillegg blei også navna på matrikelgårdene 72 og 73 i Fauske kommune tatt med i navnesaken, for også disse navna hadde ulike former og skrivemåter i de skriftlige kildene. Alle navn, skrivemåter av navn og kilder går fram av det vedlagte navnesaksskjemaet.

Fauske kommune har ikke saksbehandla denne navnesaken.

Rettslig grunnlag

www.kartverket.no

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes til offentlig bruk, er hovedregelen å ta utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for det språket som navnet inngår i, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd. Alle funksjoner som et stedsnavn har, skal tas med i saksbehandlingen for å få fastsatt rett skrivemåte til offentlig bruk.

I *Utfyllende reglar om skrivemåten av norske namn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn. Det skal legges særlig vekt på ønsket til eieren når saken gjelder bruksnavn, og om skrivemåten som eieren ønsker, ligger innenfor regelverket.

Skrivemåten av slektsnavn skal ikke påvirke skrivemåten av stedsnavn. Vedtak som gjelder skrivemåten av stedsnavn, får heller ikke følge for skrivemåten av slektsnavn.

Uttale og skrifttradisjon

Matrikkelgård 74

Norske Gaardnavne. Nordlands Amt (1905) s. 222 opplyser at i skrift blir gårdsnavnet Bringneslimo brukt, men at man muntlig omtaler gården for /mó`an/. *Bustadnamnregisteret* fra 1968 har de samme opplysningene. Matrikkelen av 1938 har skrivemåten Bringnæslimo, matrikkelen av 1886, 1907 og 1950 har skrivemåten Bringneslimo. På offentlige kart er gårdsnavnet skrevet både Bringslimoen og Bringslimo – se det vedlagte navnesaksskjemaet.

Bruksnummer 74/1 har skrivemåter sammenfallende med matrikkelgårdsnavnet, se navnesaksskjemaet.

Matrikkelgård 72

Bygdebok for Skjerstad og fauske 1, s. 30 opplyser at "Bringneslimark (eller Bringslimark) nevnes i kildene allerede i 1752 [...]". Matrikkelgård 72 blir skrevet Bringnæslimark i matrikkelen av 1838 og Bringneslimark i matriklene av 1886 og 1907. Matrikkelutkastet 1950 og på noen offentlige kart finner vi skrivemåten Bringslimark, og på offentlige kart blir navnet også skrevet Bringslimarka. *Norske Gaardnavne. Nordlands Amt* (1905) opplyser at skriftforma er Bringneslimark, men at gården kalles /hå`jen/. *Bustadnamnregistret* 1968 sier at navnet Bringneslimark ikke blir brukt.

Matrikkelgård 73

I 1838-matrikkelen blir navnet skrevet Bringnæslid. Skrivemåten Bringnesli er brukt i matriklene av 1886, 1907 og 1950. På offentlige kart er skrivemåten Bringsli brukt. *Norske Gaardnavne. Nordlands Amt* (1905) s. 222 opplyser at skrivemåten er Bringnesli, men at gården blir kalt /lí`a/. *Bustadnamnregistret* av 1968 oppgir skrivemåten Bringneslia og uttalemåtene /brengr`li:/ og /li:`a/. *Arkiv i Nordland* oppgir uttalemåten /`brenslia/.

Høringssvar og tilråding

Eier av bruk 74/1 har opplyst 8.10.2014 at navnet blir uttalt Bringslimo og ønsker skrivemåten Bringslimo. Grunngeving: Gården min heter Bringslimo. Jeg er niende generasjons eier av gården, og kjenner dens historie godt. Det er helt ukjent for meg at noe annet navn enn Bringslimo skal ha vært i bruk. Dette framgår

også av alle kart, også kartverkets. Min far het [---] Bringslimo f. i 1926, med gårdsnavnet som etternavn. Jeg ønsker å bruke gårdsnavnet Bringslimo som adressetilleggsnavn.

Fauske kommune har ikke saksbehandla denne navnesaken med lokal høring, og kommunen har i e-post av 6.6.2023 til Språkrådet informert om at kommunen ikke har ressurser til å saksbehandle navnesaker. Språkrådet har ut fra de opplysningene som foreligger, gitt tilråding om skrivemåte i brev av 28.6.2023, se kopi av tilrådingsbrevet.

Språkrådet tilrår Moan som navn på matrikelgård 74 i samsvar med opplysningene om uttalen av navnet. I tillegg tilrår Språkrådet at Bringneslimoen og eventuelt Bringslimoen blir stående i Sentralt stedsnavnregisteri funksjon som undernavn eller som historisk navn slik at navneformene kan søkes opp. For bruk 74/1 blir det vist til tilrådinga av navnet i funksjon som gårdsnavn.

For matrikelgård 72 blir det ikke tilrådd noen skrivemåte av navnet, men Kartverket blir bedt om å avklare om et gårds- eller bruksnavn skal fastsettes, eller om navnet bør gis "historisk" navnestatus.

For matrikelgård 73 blir både Lia og Bringslia (sekundært også Bringsli) tilrådd, og det blir vist til uttaleopplysningene /li:´a/, /'brensli:a/ og /brens´li:/ i ulike kilder, se navnesaksskjemaet.

Kartverkets vurdering

Kartverket har fulgt opp Språkrådets tilrådinge om å fastsette daglignavna Moan og Lia i funksjon som gårdsnavn for matrikelgårdene 74 og 73. I tillegg har vi fastsatt og Bringneslimoen som undernavn for gård 74 og Bringslimo som et historisk navn for gården. For gård 73 er Lia og Bringslia fastsatt som såkalte sidenavn, ettersom det blir opplyst at begge navn er i bruk muntlig. Bringneslia er gitt status historisk. Alle navn kan søkes opp i Sentralt stedsnavnregister.

Matrikelgård 72 er fastsatt som Bringneslimarka. Bruk 72/1 har navnet Haugen i matrikkelen, og siden dette navnet er tatt vare på i funksjon som bruksnavn, er det ikke fastsatt i funksjon som matrikelgårdsnavn. Det er ikke et krav at det skal være bygninger knyttet til en matrikelgård, og en matrikelgård viser til et område som oftest omfatter flere bruk, og ev. bygninger er knytta til de enkelte bruka – ikke til matrikelgården. Navnet skrevet Bringslimark er nevnt i de skriftlige kildene alt i 1752, slik at navnet har en historisitet. Bestemt form er fastsatt i samsvar med navneforma brukt på offentlige kart.

Bruk 74/1 er fastsatt med navnet Bringslimo som en eierfastsatt skrivemåte trass i andre skrivemåter i offentlige matrikler. Den ønskede skrivemåten Bringslimo finner vi i matrikelutkastet 1950 og på offentlige kart, se belegg på navnesaksskjemaet. Navnet kan brukes i funksjon som adressetilleggsnavn i samsvar med eiers ønske.

Navn som kommunen skal fastsette skrivemåten til

Etter lov om stadnamn § 7 første ledd har kommunen rett til å fastsette skrivemåten til blant annet grende- og bygdenavn, og i denne navnesaken inngår ett bygdenavn, se lpr. 5 på navnesaksskjemaet, som er merket med **K** i vedtakskolonnen i navnesaksskjemaet.

Når Fauske kommune har gjort vedtak om skrivemåten til det navnet som den har ansvar for, skal vedtaket meldes til Sentralt stedsnavnregister, se lov om stadnamn § 14 andre ledd.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaka blir gjort kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn.

Vedtak som gjelder skrivemåten av bruksnavn, skal kommunen sende melding om direkte til brukseierne.

Bruksnavn

Vedtak om skrivemåten av gardsnavn skal som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten av bruksnavn som er identisk med gardsnavnet, eller der gardsnavnet inngår som en del av bruksnavnet. Men etter § 5 tredje ledd i lov om stadnamn har eieren rett til å fastsette en annen skrivemåte av navn på eget bruk enn den som følger av § 4 første ledd i loven. Forutsetningen er at han/hun kan dokumentere at skrivemåten har vært i offentlig bruk som bruksnavn (på offentlig kart, på skilt, i matrikkelen, skjøte e.l.). I så fall må eieren sende krav om det til Kartverket og legge ved gyldig dokumentasjon. Klageretten for navnet i andre funksjoner, f.eks. gardsnavnet, faller da bort. Kartverket er formelt vedtaksorgan også for skrivemåten av bruksnavn fastsatt av eieren.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene. Dersom dette vedtaket blir stående uten at det blir påklagd, legger vi derfor til grunn at kommunen vedtar samme skrivemåten i ev. adressenavn og adressetilleggsnavn der navnet blir brukt.

Klage

Vedtak om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Yngve Evjenth
fylkeskartsjef

Aud-Kirsti Pedersen
stedsnavnansvarlig

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent ut fra interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Vedlegg:

Navnesaksskjema
Tilråding fra Språkrådet

Kopi SPRÅKRÅDET
NORDLAND FYLKESKOMMUNE
STATENS VEGVESEN